

**CO₂-managementplan
CO₂-Prestatieladder
2023-2025**

N.V. SRO

Amersfoort, 12/7/2024

Opgesteld door:
Joep Postma
Monique de Vries

Aangepast door:
Timo Verburgt

Geaccordeerd door directie:
Marjon van Vilsteren – van Oostveen
Michel Bloemsma

COLOFON

Het format voor deze rapportage is opgesteld door Stichting Stimular. Stichting Stimular vertaalt de groeiende vraag om duurzaamheid naar praktische instrumenten en werkwijzen voor bedrijven, brancheverenigingen, overheden en zorgaanbieders. Stichting Stimular is de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen!

Stichting Stimular
Botersloot 177
3011 HE Rotterdam
t 010 - 238 28 28
f 010 - 437 93 03
e mail@stimular.nl
i www.stimular.nl

Dit format mag uitsluitend worden ingezet voor eigen gebruik en niet voor commerciële doeleinden.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
2	OVER N.V. SRO	5
	2.1 Activiteiten en organisatiegrens	5
	2.2 Locaties en emissies	5
	2.3 Beleidsverklaring	6
	2.4 Bedrijfs grootte	7
3	EMISSIE-INVENTARIS BASISJAAR	7
	3.1 Uitgangspunten	7
	3.2 CO ₂ -footprint Referentiejaar	8
	3.3 toelichting op de footprint	9
	3.4 Energiebeoordeling	11
4	ENERGIE MANAGEMENT	16
	4.1 Planning meetmomenten emissies in Scope 1, 2 en Zakelijk verkeer	16
	4.2 TVB matrix	18
	4.3 Energiemanagement actieplan	19
5	COMMUNICATIEPLAN	20
	5.1 Doelgroepen en dOel	20
	5.2 Middelen	21
	5.3 Website	22
6	PARTICIPATIE	23
	6.1 Inventarisatie sector- en keteninitiatieven	23
	6.2 Lopende initiatieven	23

1 INLEIDING

N.V. SRO is gecertificeerd op niveau 3 van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor rapporteren we jaarlijks onze CO₂-footprint en de voortgang ten opzichte van de CO₂-reductiedoelstellingen in ons plan van aanpak/voortgangsrapport.

In dit CO₂-managementplan zijn de structurele aspecten van ons managementsysteem uitgewerkt. Zoals ons energie meetplan, de stuurcyclus, het communicatieplan en ons participatie initiatief.

Tabel 1: Leeswijzer m.b.t. eisen uit de CO₂-Prestatieladder.

Hoofdstuk in dit document	Eis CO ₂ -Prestatieladder
Hoofdstuk 2: Beschrijving van de organisatie (boundary)	3.A.1
Hoofdstuk 3: Emissie-inventaris basisjaar (CO ₂ -footprint)	3.A.1
Hoofdstuk 4: Energie meetplan	2.C.2
Hoofdstuk 5: Stuurcyclus	2.C.2
Hoofdstuk 6: TVB-Matrix	2.C.2
Hoofdstuk 7: Energiemanagement actieplan	3.B.2
Hoofdstuk 8: Communicatieplan	3.C.2
Hoofdstuk 9: Initiatieven	1.D.1, 1.D.2. en 3.D.1.

In een tweede document ("CO₂-reductie Plan van aanpak 2023-2025" later aangepast naar "CO₂-reductie voortgangsrapportage N.V. SRO 2023-2025") zijn de doelstellingen met betrekking tot de CO₂-reductie verder uitgewerkt in deelindicatoren en zijn de achterliggende CO₂-reductiemaatregelen op een rij gezet.

Beide rapporten zijn opgesteld in samenwerking met Stichting Stimular en vervolgens aangepast in samenwerking met Carolaan.

2 OVER N.V. SRO

Hieronder volgt een korte beschrijving van onze organisatie. Verdere informatie is te vinden op de website: <https://sro.nl/>.

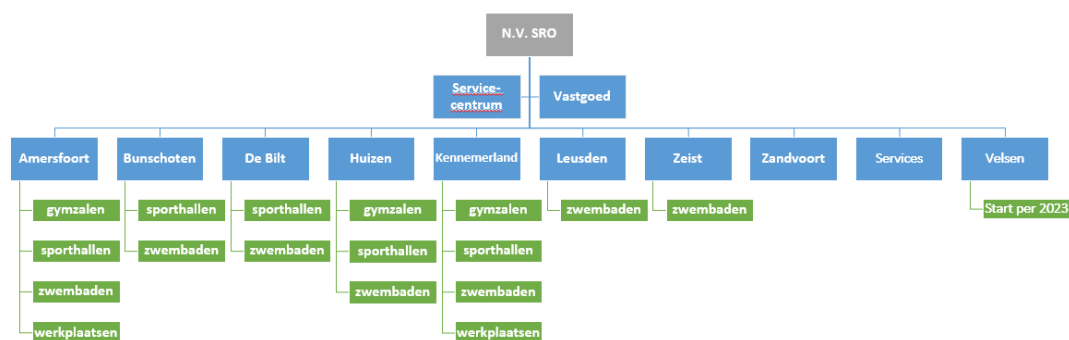
2.1 ACTIVITEITEN EN ORGANISATIEGRENSEN

SRO beheert, onderhoudt en exploiteert gemeentelijk vastgoed, van zwembaden en sporthallen tot multifunctionele accommodaties, rioolgemaal en monumenten. Daarnaast zorgen wij voor de uitvoering van het sportbeleid met onder meer de innovatieve inzet van eigen buurtsportcoaches.

De organisatiegrens omvat het moederbedrijf N.V. SRO (KvK 31047474) en de volgende B.V.'s:

- SRO Amersfoort B.V. (KvK 32090798);
- SRO Huizen B.V. (KvK 81258151);
- SRO Kennemerland B.V. (KvK 32129705);
- SRO Bunschoten B.V. (KvK 32071938);
- SRO De Bilt B.V. (KvK 76685527);
- SRO Vastgoed B.V. (KvK 32113320);
- SRO Zeist B.V. (KvK 69954690);
- SRO Leusden B.V. (KvK 32120456);
- SRO Servicecentrum B.V. (KvK 84859717);
- SRO Zandvoort B.V. (KvK 63971909);
- SRO Services B.V. (KvK 32113319);
- SRO Velsen B.V. (KvK 88504646).

We komen daarmee tot de volgende bedrijfsstructuur met onderliggende specificatie van type objecten waarbij onderscheidt wordt gemaakt tussen gymzalen, sporthallen, zwembaden en werkplaatsen.

Figuur 1: Organigram SRO t.b.v. organisatiegrens CO₂-Prestatieladder.

2.2 LOCATIES EN EMISSIES

SRO beheert vele locaties die in eigendom zijn van de opdrachtgevers. Dit wordt in de terminologie van de CO₂-Prestatieladder gezien als projecten. De meeste locaties beheren we voor langere tijd, al gebeurt het ook dat ons portefeuille groeit of krimpt in lijn met de groei in joint-ventures met gemeenten. Het beheer van de locaties is verschillend van aard. Soms is het beheer heel beperkt, soms koopt SRO ook de energie in voor de locaties en maakt er een MJOP (MeerJarenOnderhoudsPlan) die het dan veelal ook zelf uitvoert.

Gezien de hoeveelheid locaties worden die in de bijlage "20220815 - overzicht accommodatie SRO t.b.v. milieubarometer - invulgegevens (01-07-2024)" gespecificeerd. De locaties waar SRO energie inkoop en invloed heeft op het onderhoud zijn meegenomen in de footprint en ingedeeld in zwembaden, sporthallen, gymzalen, kantoor en werkplaatsen.

Vervoer wordt centraal ingekocht, geregistreerd en aangestuurd en daarom niet per locatie uitgewerkt, maar als een geheel meegenomen in SRO Servicecentrum B.V..

De projecten waarop de footprint is gebaseerd kunnen overigens per jaar verschillen. Zo is SRO Velsen B.V. per 1 januari 2023 gestart, waardoor er een aantal locaties bij komen. Aangezien de gemeente voor 2023 nog de inkoop van energie verzorgt, is gekozen om SRO Velsen B.V. pas in 2024 mee te nemen als Milieubarometer in de footprint.

2.3 BELEIDSVERKLARING

SRO streeft ernaar dat iedereen, inclusief toekomstige generaties, zorgeloos kan bewegen of sporten. We nemen hierbij als centrale speler in de maatschappij onze voorbeeldrol door duurzaamheid in alle facetten van onze organisatie te meten, integreren en zichtbaar te maken. Daarbij nemen we onze stakeholders mee en dragen we bij aan het waterrimpeleffect binnen de maatschappij.

Missie

SRO beheert, onderhoudt en exploiteert gemeentelijk vastgoed en creëert samen met partners een omgeving waarin alle inwoners worden gestimuleerd om een vitaal leven te leiden, op basis van het model van positieve gezondheid. We bieden kennis, energiegevend gebouwen en voorzieningen, bevorderen ontmoetingen en begeleiden mensen naar sport en beweging, zowel binnen als buiten.

Strategie

Om tot een integraal en breed gedragen actieplan te komen staan de belangen en doelstellingen van onze stakeholders centraal. Zo zijn onze ambities geformuleerd in lijn met de internationale en landelijke doelstellingen en de belangen vanuit onze stakeholders. Daarnaast geven we er via interne ontwikkelingen, inzichten en ambities vanuit diverse collega's ook zelf kleur aan.

Om ons doel te behalen maken we een onderscheid tussen drie invalshoeken:

1. Cultuur: Een duurzame mindset verankeren binnen alle afdelingen en lagen van de organisatie waardoor duurzaamheid is geïntegreerd in het beslissingsproces.
2. Directe impact: De negatieve impact van de bedrijfsvoering minimaliseren en de positieve impact maximaliseren. Hiermee minimaal voldoen aan de wet- en regelgeving en streven naar in 2030 netto positief.
3. Indirecte impact: Als centrale speler in de maatschappij fungeren als voorbeeldrol en sparringpartner voor gemeenten, leveranciers, partners, collega's en eindgebruikers ter stimulering van bewust duurzaam gedrag.

Doelstellingen

SRO heeft doelstellingen opgesteld op basis van een zestal thema's gebaseerd op het Manifest Verantwoord Opmaken en Inkoop (MVOI) van de Rijksoverheid. Voor het thema Klimaat betekent dit het tegengaan van klimaatverandering, vooral door afname van de directe en indirecte CO₂-uitstoot binnen vastgoed (opwek stroom en gas) en mobiliteit. Het doel voor 2030 is minimaal 70% minder CO₂-uitstoot ten opzichte van 2019¹. Deze doelstelling is vastgelegd in "SRO Netto Positief 02030".

Uitvoering

SRO heeft de afgelopen jaren al flink geïnvesteerd in duurzaamheidsmaatregelen. Bijvoorbeeld het plaatsen van zonnepanelen (> 1.000 stuks), ledverlichting, isoleren, et cetera. Bij nieuwbouw en/of renovatie passen we altijd duurzaamheidsmaatregelen toe. In 2021 zijn twee Projectleiders Duurzaamheid (afdelingen Vastgoed Eemland en Vastgoed Kennemerland) aangesteld en een tijdelijke Adviseur Duurzame Bedrijfsvoering, die zich bezighield met het

¹ Doelstelling Klimaatakkoord is 55% in 2030 ten opzichte van 1990, toen onze CO₂-uitstoot nog 10% lager was.

verduurzamen van onze bedrijfsvoering. Per april 2024 is een vaste Programma Manager Duurzaamheid aangesteld.

Waar duurzaamheid al langere tijd een thema was binnen de organisatie, is dit in 2021 voor het eerst geformaliseerd middels het Position Paper dat samen met Twynstra Gudde is opgesteld. Voor het opstellen van dit plan zijn diverse stakeholders geraadpleegd en die kennis, wensen en adviezen staan aan de basis van onze duurzaamheidsstrategie die in 2022 verder is vormgegeven in het beleid "SRO Netto Positief 02030" inclusief actieplan per afdeling. In 2024 zullen we dit plan evalueren, aanpassen en aanscherpen, in lijn met de CO₂-Prestatieladder.

Zo gaan we sinds 2023 bij vervanging van bedrijfswagens waar mogelijk over op volledig elektrisch. Daarnaast zetten we verder in op het verduurzamen van mobiliteit, o.a. door het beschikbaar stellen van elektrische deel(bak)fietsen voor onze medewerkers. Ook stimuleren we medewerkers breder gezien in duurzaam gedrag met het introduceren van nieuwe of herziene secundaire arbeidsvoorwaarden. Bij alle binnensportaccommodaties zullen we waar mogelijk zonnepanelen plaatsen voor zover dit nog niet is gedaan. Tevens onderzoeken we samen met onze opdrachtgevers welke verdere verbeteringen mogelijk zijn zoals bewegingssensoren bij verlichting, watersensoren bij kranen en het minimaliseren van afval en, waar mogelijk, gescheiden ingezameld.

Directie N.V. SRO, 12-07-2024

Bijlage: [Strategie SRO Netto Positief 02030](#)

2.4 BEDRIJFSGROOTTE

De totale CO₂-uitstoot van N.V. SRO in 2019 was 7.747 ton CO₂. Hiervan kwam 7.167 ton voor rekening van objecten en 580 ton voor de eigen organisatie. Onder de objecten vallen de zwembaden, sporthallen en gymzalen (zie "20220815 - overzicht accommodatie SRO t.b.v. milieubarometer - invulgegevens (01-07-2024)"). Onder de eigen organisatie vallen het kantoor in Amersfoort, de werkplaatsen in Amersfoort en Kennemerland, het zakelijk verkeer en de mobiele werktuigen.

De totale CO₂-uitstoot van N.V. SRO in 2023 was 7.327 ton CO₂. Hiervan kwam 6.864 ton voor rekening van de objecten en 463 ton voor rekening van de eigen organisatie. N.V. SRO valt daarmee qua CO₂-uitstoot nog steeds in de categorie middelgroot bedrijf binnen de criteria die de CO₂-Prestatieladder hanteert.

3 EMISSIE-INVENTARIS BASISJAAR

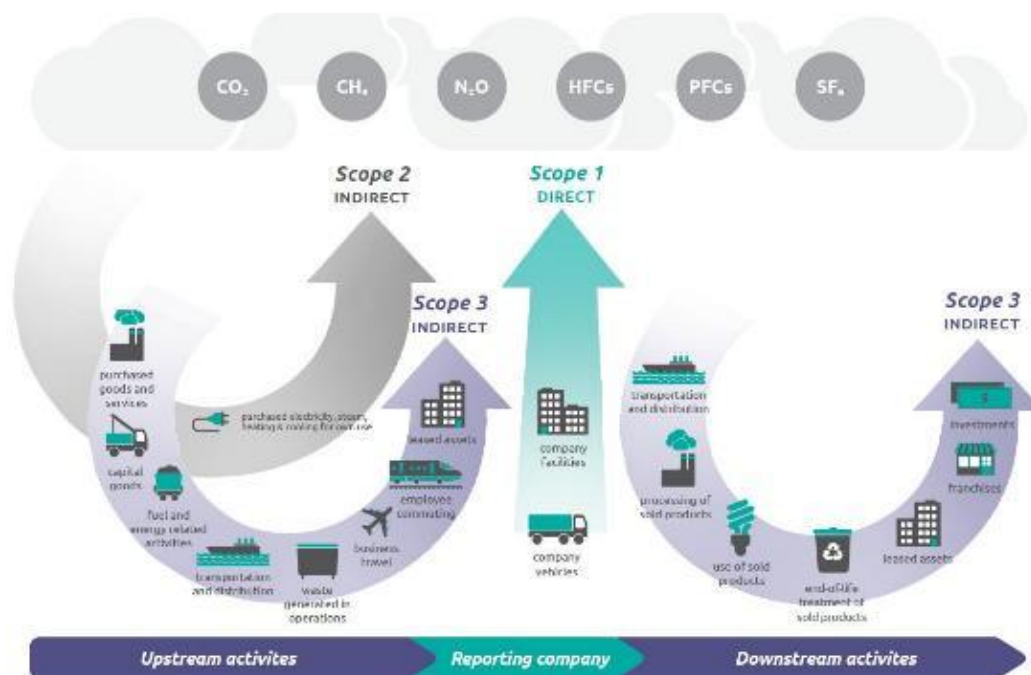
De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG-emissies. De inventarisatie is een verantwoording van eis 3.A.1 van de CO₂-Prestatieladder en is uitgevoerd volgens de norm ISO 14064-1 § 9.3.1. In dit rapport is een kruistabel opgenomen.

3.1 UITGANGSPUNTEN

Scopes

In het GHG-protocol wordt een onderscheid gemaakt in scope 1, 2 en 3-emissies. Scope 1 betreft de directe GHG-emissies, scope 2 betreft de indirecte GHG-emissies binnen de eigen bedrijfsvoering. Scope 3 betreft emissies in de keten, waarin ook zakelijk verkeer met privéauto's, OV en het vliegtuig is opgenomen.

In onderstaand figuur zijn de scopes toegelicht:

Figuur 2: Scope indeling GHG-protocol.

Omdat deze rapportage voor de CO₂-Prestatieladder van SKAO is, wordt scope 1 apart gerapporteerd en scope 2 inclusief zakelijk verkeer uit scope 3 apart gerapporteerd.

3.2 CO₂-FOOTPRINT REFERENTIEJAAR

De CO₂-footprint in 2019 was in totaal 7.747 ton CO₂.

Tabel 2: Totale CO₂-uitstoot N.V. SRO in 2019.

Thema	CO ₂ -parameter	CO ₂ -equivalent
CO₂ Scope 1		
Aardgas voor verwarming	Brandstof & warmte 1.655.421 m ³	1,89 kg CO ₂ /m ³ 3.127 ton CO ₂
Aardgas voor WKK (eigen aansluiting)	Brandstof & warmte 82.253 m ³	1,89 kg CO ₂ /m ³ 155 ton CO ₂
Houtpellets uit droge reststroom	Brandstof & warmte 110.800 kg	0,0318 kg CO ₂ /kg 3,53 ton CO ₂
Houtchips/houtsnippers	Brandstof & warmte 37.361 kg droge stof	0,0620 kg CO ₂ /kg droge stof 2,32 ton CO ₂
Bestelwagen (in liters) benzine	Zakelijk verkeer 8.083 liter	2,88 kg CO ₂ /liter 23,3 ton CO ₂
Bestelwagen (in liters) diesel	Zakelijk verkeer 25.411 liter	3,31 kg CO ₂ /liter 84,1 ton CO ₂
Bestelwagen (in kg) aardgas	Zakelijk verkeer 3.630 kg	2,63 kg CO ₂ /kg 9,56 ton CO ₂
Diesel	Mobiele werktuigen 52.740 liter	3,31 kg CO ₂ /liter 175 ton CO ₂
	Subtotaal	3.580 ton CO₂
CO₂ Scope 2 en Business travel		
Zelf opgewekte zonnestroom (PV)	Elektriciteit 790.283 kWh	0 kg CO ₂ /kWh 0 ton CO ₂
Teruggeleverde stroom (uit PV of Wind)	Elektriciteit 282.347 teruggeleverde kWh	0 kg CO ₂ /teruggeleverde kWh 0 ton CO ₂
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit 6.345.760 kWh	0,649 kg CO ₂ /kWh 4.118 ton CO ₂
Gedeclareerde km privé auto's	Zakelijk verkeer 220.101 km	0,220 kg CO ₂ /km 48,3 ton CO ₂
	Subtotaal	4.167 ton CO₂
CO₂ Scope 3 verborgen		CO₂-uitstoot 7.747 ton CO₂

De CO₂-footprint in 2023 was in totaal 7.327 ton CO₂.

Tabel 3: Totale CO₂-uitstoot N.V. SRO in 2023.

	Thema		CO ₂ -parameter	CO ₂ -equivalent
CO₂ Scope 1				
Aardgas voor verwarming	Brandstof & warmte	1.727.297 m ³	2,08 kg CO ₂ / m ³	3.591 ton CO ₂
Aardgas voor WKK (eigen aansluiting)	Brandstof & warmte	87.994 m ³	2,08 kg CO ₂ / m ³	183 ton CO ₂
Houtpellets uit droge reststroom	Brandstof & warmte	210.323 kg	0,0319 kg CO ₂ / kg	6,70 ton CO ₂
Houtchips/houtsnippen	Brandstof & warmte	332.200 kg droge stof	0,062 kg CO ₂ / kg droge stof	20,6 ton CO ₂
Bestelwagen (in liters) benzine	Zakelijk verkeer	26,9 liter	2,82 kg CO ₂ / liter	0,0759 ton CO ₂
Bestelwagen (in liters) diesel	Zakelijk verkeer	936 liter	3,26 kg CO ₂ / liter	3,05 ton CO ₂
Bestelwagen diesel (in HVO-diesel mix)	Zakelijk verkeer	25.119 liter	3,47 kg CO ₂ / liter	87,1 ton CO ₂
Bestelwagen HVO biodiesel uit afvalolie	Zakelijk verkeer	6.280 liter	0,347 kg CO ₂ / liter	2,18 ton CO ₂
Benzine	Mobiele werktuigen	844 liter	2,82 kg CO ₂ / liter	2,38 ton CO ₂
HVO biodiesel uit afvalolie	Mobiele werktuigen	15.210 liter	0,347 kg CO ₂ / liter	5,28 ton CO ₂
Diesel (in HVO-diesel mix)	Mobiele werktuigen	32.425 liter	3,47 kg CO ₂ / liter	112 ton CO ₂
			<i>Subtotaal</i>	<i>4.014 ton CO₂</i>
CO₂ Scope 2 en Business travel				
Zelf opgewekte zonnestroom (PV)	Elektriciteit	1.308.007 kwh	0 kg CO ₂ / kwh	0 ton CO ₂
Teruggeleverde stroom (uit PV of Wind)	Elektriciteit	295.963 teruggeleverde kwh	0 kg CO ₂ / teruggeleverde kwh	0 ton CO ₂
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	7.212.592 kwh	0,456 kg CO ₂ / kwh	3.289 ton CO ₂
Waarvan voor opladen voertuigen (grijze stroom)	Elektriciteit	5.575 kwh	-0,456 kg CO ₂ / kwh	-2,54 ton CO ₂
Elektrische auto's laadpas (grijze stroom)	Zakelijk verkeer	2.792 kwh	0,456 kg CO ₂ / kwh	1,27 ton CO ₂
Gedeclareerde km privé auto's	Zakelijk verkeer	133.743 km	0,193 kg CO ₂ / km	25,8 ton CO ₂
Trein	Zakelijk verkeer	7.281 personenkm	0,003 kg CO ₂ / personenkm	0,0218 ton CO ₂
Bus+tram+metro	Zakelijk verkeer	320 personenkm	0,075 kg CO ₂ / personenkm	0,0240 ton CO ₂
			<i>Subtotaal</i>	<i>3.314 ton CO₂</i>
<i>CO₂ Scope 3 verborgen</i>			CO₂-uitstoot	7.327 ton CO₂

3.3 TOELICHTING OP DE FOOTPRINT

Referentiejaar en rapportagejaar

In dit rapport is de CO₂-footprint van het jaar 2019 opgenomen. Vervolgens is daar voor de jaarlijkse audit in 2024 de CO₂-footprint van het jaar 2023 aan toegevoegd. 2019 is ons basisjaar en ook het referentiejaar waar de CO₂-reductiedoelstellingen tegen afgezet zijn. Hier is voor gekozen gezien we toen een representatief jaar hebben gedraaid waarin we niet te maken hadden met verplichte sluitingen zoals in 2020, 2021 en 2022. De impact over 2020 en 2021 hebben we ook inzichtelijk gemaakt met de Milieubarometer. Vervolgens hebben we de impact over 2022 en 2023 ook inzichtelijk gemaakt met de Milieubarometer.

Onzekerheden en uitsluitingen

Alle gegevens voor de berekening van de CO₂-footprint in ons basisjaar zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Emissies van OV-kilometers konden pas in 2023 voor het eerst mee worden genomen in de footprint. Emissies koudemiddelen zijn niet meegenomen in de footprint. Deze treden slecht incidenteel en sporadisch op en zijn gering ten opzichte van de rest van de footprint. Zeker gezien er wat betreft de koudemiddelen geen lekkages geregistreerd zijn over de jaren. De geschatte onzekerheidsmarge in de footprint is hiermee niet groter dan 5%.

Verantwoordelijken

Waar er een grote groep mensen betrokken is bij dit project om de juiste data te verzamelen en doelstellingen inclusief maatregelen te formuleren, dragen twee mensen verantwoordelijkheid voor de uitvoering, die via Joep Postma rapporteren aan de directie.

1. Timo Verburgt. Voorheen had Joep Postma een coördinerende functie en bewaakte hij de PDCA-cyclus voor CO₂-reductie en de activiteiten die hieraan gekoppeld zijn. Gezien zijn tijdelijke aanstelling zou deze verantwoordelijkheid in de loop van 2023 worden overgedragen. Kort na de CO₂-Prestatieladder certificering is Joep Postma gestopt met zijn werkzaamheden voor SRO, waardoor er tijdelijk niemand met een dusdanige coördinerende functie was en de bewaking niet optimaal is geweest. Per april 2024 is Timo Verburgt in dienst gekomen als Program Manager Duurzaamheid. Er heeft daardoor geen overdracht plaats kunnen vinden, maar hij neemt de hierboven beschreven verantwoordelijkheden over. Overigens is de verwachting dat de borging van het onderwerp binnen de organisatie ook beter zal zijn door de komst van de *Corporate Sustainability Reporting Directive* (CSRD).
2. Monique de Vries is verantwoordelijk voor de dataverzameling en dataverbetering.
3. Marjan de Rooij is verantwoordelijk voor het communicatieplan inclusief uitvoering.

Belangrijkste beïnvloeders

Binnen N.V. SRO zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO₂-footprint hebben, dat gedragsverandering van deze individuele persoon alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO₂-footprint. Wel heeft de directie de mogelijkheid om keuzes te maken waarbij een enorme impact gemaakt kan worden. Denk bijvoorbeeld aan het type stroom wat we afnemen, wat nu nog wordt bestempeld als grijs. Ook hebben onze aandeelhouders en de overige opdracht gevende gemeenten een grote invloed op de verduurzaming bij onze projectlocaties gezien zij akkoord dienen te gaan voor de benodigde investeringen.

Toekomst

De footprint is inmiddels vastgesteld voor de jaren 2019-2023. Vanwege de verplichte sluitingen in 2020 en 2021 waren deze footprints lager dan in 2019. In 2022 was de footprint weer ongeveer gelijk aan die van 2019. Daarnaast is het OV gebruik momenteel nog minimaal, dit zouden we in de toekomst graag meer gaan stimuleren waarbij we de verdeling in mobiliteit dan ook gedetailleerder zullen gaan registreren om de werkelijk impact ervan te kunnen meten. Ook zullen we het verbruik van koudemiddelen nauwkeuriger gaan monitoren in samenwerking met de betreffende leverancier, gezien het in geval van lekkages proportioneel aanzienlijke hoeveelheden emissies kan genereren.

Statements met betrekking tot de CO₂-footprint

- De footprint is opgesteld met behulp van de Milieubarometer.
- De door de Milieubarometer gebruikte CO₂-emissiefactoren zijn afgeleid van www.CO2emissiefactoren.nl, conform het handboek CO₂-Prestatieladder 3.1, en worden door Stimular actueel gehouden.
- Emissiefactoren van www.CO2emissiefactoren.nl zijn uitgedrukt in CO₂-equivalenten.
- Er is sprake van warmte deels opgewekt met houtpellets en houtsnippers.
- Er heeft geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaatsgevonden.
- Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG Protocol.
- De emissie-inventaris is (nog) niet geverifieerd. Dit wordt tijdens de externe audit van de CO₂-Prestatieladder uitgevoerd.
- De footprint is niet herberekend/aangepast op basis van nieuwe CO₂-emissiefactoren/aangepast omdat er recent nieuwe verbeterde footprintdata zijn vrijgekomen.

Rapportage volgens ISO 14064-1

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 9.3.1. ISO14064-1 bevat internationale richtlijnen over het kwantificeren en rapporteren van broeikasgasemissies voor bedrijven. In de onderstaande tabel is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de hoofdstukken in het rapport.

Tabel 4: Kruistabel ISO 14064-1.

ISO 14064-1 § 9.3.1	Beschrijving	Hoofdstuk rapport
A	Beschrijving van de rapporterende organisatie	2
B	Verantwoordelijke persoon	3.3
C	Verslagperiode	3.1
D	Documentatie van de organisatorische grenzen	2
E	Documentatie van de rapporterende grenzen, incl. criteria vastgesteld door de organisatie om significante emissies te bepalen	3.1
F	Directe CO ₂ -emissies, andere emissies naar keuze	3.2
G	Beschrijving relevante biogene CO ₂ -emissies en -verwijderingen	3.3
H	Directe GHG verwijderingen	3.3
I	Toelichting op eventuele uitsluitingen	3.3
J	Indirecte GHG-emissies	3.3
K	Basisjaar en Referentiejaar	3.3
L	Uitleg van wijziging of herberekening van het referentiejaar of andere historische data	3.3
M	Kwantificeringsmethoden	3.3
N	Uitleg van evt. wijzigingen in eerder gebruikte kwantificeringsmethoden	3.3
O	Referentie naar gebruikte emissiefactoren	3.3
P	Beschrijving van de invloed van eventuele onzekerheden in data	3.3
Q	Beschrijving onzekerheden	3.3
R	Verklaring conform ISO 14064-1	3.3
S	Statement mbt. eventuele verificatie	3.3
T	De equivalentie-factoren (GWP-waarden) gebruikt in de berekening incl. de bron	3.3

3.4 ENERGIEBEOORDELING

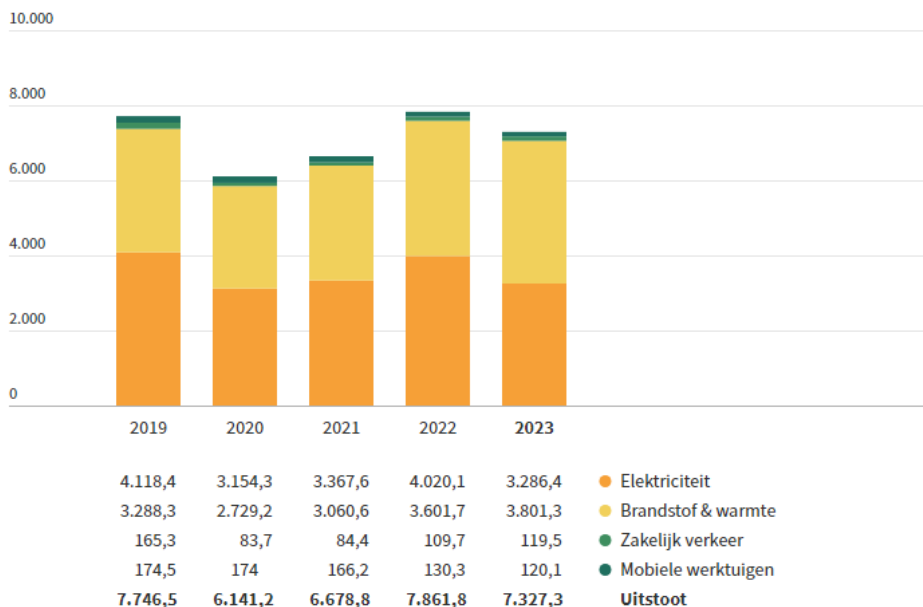
In onderstaande energiebeoordeling wordt het energieverbruik nader geanalyseerd. Zo worden de grootste verbruikers zichtbaar gemaakt en wordt het historische verbruik inzichtelijk gemaakt.

3.4.1 Historische vergelijking

Zoals eerder onderbouwd staat in dit plan 2019 als referentiejaar centraal. In de figuur hieronder is ook zichtbaar dat onze uitstoot in 2020 en 2021 aanzienlijk lager was, ondanks de uitbreiding van onze vastgoedportefeuille en zonder het doorvoeren van grote reductiemaatregelen. De verplichte sluitingen vanwege COVID-19 lijken ons daarvoor een logische verklaring, aangezien we hierdoor maanden dicht zijn geweest. In 2022 was de footprint weer ongeveer gelijk aan die van 2019. Vanaf 2023 zijn wij pas echt aan de slag gegaan met het doorvoeren van grote reductiemaatregelen wat al zichtbaar heeft geleid tot CO₂-uitstoot reductie t.o.v. het referentiejaar 2019. Dit ondanks de groei van de organisatie en het toevoegen van meer onderdelen aan de CO₂-voetafdruk, die waarschijnlijk wel eerder ingevulde onderdelen deels vervangen (bijvoorbeeld dat kilometers met de trein voorheen waarschijnlijk deels onder gedeclareerde km privé auto's vielen).

CO₂-grafiek

SRO Totaal Ton CO₂

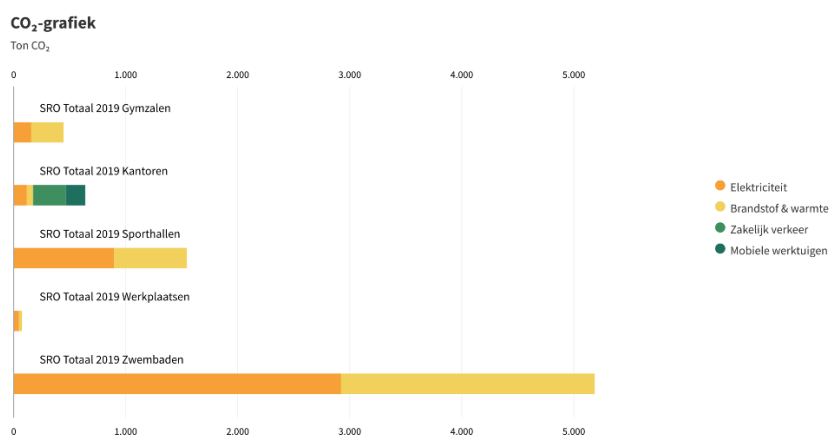
Bron: Milieubarometer N.V. SRO - SRO Totaal - 1 juli 2024

Figuur 3: Het historische verloop van de totale footprint.

Elektriciteit, brandstof en warmte zijn altijd verreweg het belangrijkste deel van onze footprint geweest. Zakelijk verkeer is ook relevant, maar marginaal in vergelijking. In 2020 en 2021 zijn we wegens lockdowns langere periodes gesloten geweest waardoor onze footprints die jaren zonder grootste maatregelen lager zijn dan in 2019. We baseren onze doelstellingen op 2019 als referentiejaar, aangezien we dat jaar voor het laatst een volledig kalenderjaar open zijn geweest zoals dat zonder lockdowns ook weer het geval zal zijn.

3.4.2 Belangrijkste verbruikers en kansen voor verbetering

In onderstaande tabel zijn de CO₂-emissies per type object inzichtelijk gemaakt waarin duidelijk te zien is dat de zwembaden het overgrote deel van onze emissies genereren, gevolgd door de sporthallen. Ook is een indicatie per categorie (elektriciteit, brandstof en warmte, en zakelijk verkeer) opgenomen.

Figuur 4: De footprint over 2019 verdeeld over type gebouwen.

Elektriciteit:

De belangrijkste elektriciteitsverbruikers binnen de SRO zijn de zwembaden. 69% van de ingekochte elektriciteit komt voor rekening van deze objecten. In deze accommodaties zorgen met name de water- en luchtbehandelingsinstallaties en de verlichting voor de grootste afname. Binnen de zwembaden wordt onderzoek gedaan naar besparingsmogelijkheden in het gebruik. Omdat (nog) niet alle data beschikbaar is (bijvoorbeeld productie van PV panelen) ligt op het (centraal) registreren van data ook prioriteit.

Voor gymzalen en sporthallen (samen 27% van het totale SRO verbruik) geldt dat verlichting en luchtbehandeling voor het elektriciteitsverbruik zorgen. Naast het aanbrengen van PV panelen waar dat mogelijk is, kan het beter afstemmen van elektriciteitsverbruik op het gebruik van de accommodaties zorgen voor verlaging van het verbruik.

In de werkplaatsen wordt elektriciteit gebruikt voor de werkmachines (1% van het totaal).

Op het kantoor Soesterweg wordt elektriciteit in het 'kantoorgedeelte' gebruikt voor verlichting, ventilatie en ICT-apparatuur. In het 'Service en Onderhoud-gedeelte' gebruikt de machinerie in de werkplaats elektriciteit. Recent is er een elektrische auto als bedrijfs-deelauto aangeschaft en zijn laadpalen geplaatst. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het soort accommodaties en het aandeel in de ingekochte elektriciteit:

Tabel 5: Ingekochte stroom in kWh - SRO 2019.

ingekochte elektriciteit (kWh) - meetjaar 2019						
SRO onderdeel	gymlokalen	sporthallen/-zalen	zwembaden	werkplaatsen	kantoren	totaal
SRO Amersfoort BV	134.853	1.012.901	2.111.831	22.368	-	3.281.953
SRO Huizen BV	-	-	-	-	-	-
SRO Kennemerland BV	101.020	429.604	871.057	45.158	-	1.446.839
SRO Bunschoten BV	-	55.183	414.729	-	-	469.912
SRO De Bilt BV	-	-	-	-	-	-
SRO Vastgoed BV	-	-	-	-	174.041	174.041
SRO Zeist BV	-	-	382.820	-	-	382.820
SRO Leusden BV	-	-	713.587	-	-	713.587
totaal	235.873	1.497.688	4.494.024	67.526	174.041	6.469.152
	4%	23%	69%	1%	3%	100%

Gas en warmte:

Ook hiervoor geldt dat de zwembaden bij SRO zorgen voor het grootste gasverbruik (68%). Als bijzonderheden moeten worden genoemd:

- Zwembad De Duker (SRO Bunschoten B.V.) stookt houtsnippers. Omdat de ketels niet voldoende betrouwbaar zijn, wordt nu gewacht op een nieuwe gas-aansluiting.
- Zwembad Amerena (SRO Amersfoort B.V.) stookt houtpellets. Inmiddels zijn er plannen om vanaf 2026 de restwarmte van drinkwaterbedrijf Vitens te gebruiken om de Amerena duurzaam te verwarmen.
- Zwembad Dijnseburg (SRO Zeist B.V.) heeft twee gasaansluitingen: één voor regulier verbruik en een aansluiting voor de wkk-installatie (waarmee door het stoken van gas elektriciteit en warmte wordt opgewekt). Er is opdracht gegeven voor het uitvoeren van onderzoek naar de werking en de effectiviteit van de installatie.
- Het zwemwater van het Bosbad (SRO Amersfoort B.V.) en De Houtvaart (SRO Kennemerland B.V.) is onverwarmd.

Voor alle zwembaden van SRO geldt dat recent de temperatuur van het zwembadwater en van het douchewater verlaagd is. Gezocht wordt naar een temperatuur die door bezoekers van de accommodaties nog als prettig ervaren wordt. Hierbij verdient gebruik door kwetsbare groepen (kinderen, ouderen) speciale aandacht.

Voor de gymzalen en sporthallen geldt dat verwarming voor het gasverbruik zorgt (30% van het SRO-totaal). Recente verlaging van de temperatuur in de accommodaties zorgt voor een lager verbruik. Daarnaast is onderzoek naar koppeling aan een gebouwbeheersysteem een doorlopend proces. In de sporthallen van het Kennemersportcentrum worden houtsnippers gestookt.

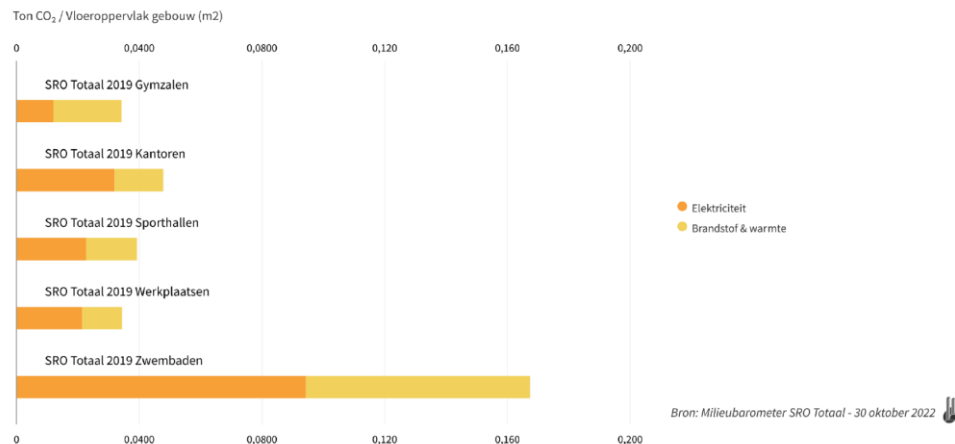
Voor de werkplaatsen geldt dat gas gebruikt wordt voor verwarming. Dit geldt ook voor het kantoor op de Soesterweg. Recent is de verwarming gemaximeerd op de temperatuur van 19,5 graad Celsius. Effecten wordt gemonitord. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het soort accommodaties en het aandeel in het verbruik gas:

Tabel 6: Ingekochte gas in m³ - SRO 2019.

gasverbruik (m ³) - meetjaar 2019						
SRO onderdeel	gymlokalen	sporthallen/-zalen	zwembaden	werkplaatsen	kantoren	totaal
SRO Amersfoort BV	55.001	172.025	281.602	4.302	-	512.930
SRO Huizen BV	-	-	-	-	-	-
SRO Kennemerland BV	97.867	155.644	417.134	9.923	-	680.568
SRO Bunschoten BV	-	36.638	-	-	-	36.638
SRO De Bilt BV	-	-	-	-	-	-
SRO Vastgoed BV	-	-	-	-	29.700	29.700
SRO Zeist BV	-	-	282.296	-	-	282.296
SRO Leusden BV	-	-	216.634	-	-	216.634
totaal	152.868	364.307	1.197.666	14.225	29.700	1.758.766
	9%	21%	68%	1%	2%	100%

Om echt te kunnen zien hoe de impact per type object verschilt is ook de impact per m² per type object inzichtelijk gemaakt in de figuur hieronder.

CO₂-grafiek 2019 - objecten

Figuur 5: De footprint over 2019 verdeeld over m² per type gebouw.

Zakelijk verkeer

Het zakelijk verkeer bestaat voor 72% uit de uitstoot van de bestelwagens binnen de technische dienst. Hierbij zijn verschillende initiatieven gestart en in ontwikkeling om deze impact te verlagen, zoals het gebruiken van blauwe diesel, bakfietsen, een elektrische deelauto en de uitfasering van voertuigen op fossiele brandstoffen middels het in gebruik nemen van voertuigen aangedreven door hernieuwbare bronnen. Zo zijn de eerste elektrische bestelwagens in 2023 in gebruik genomen, en blijven we ook de mogelijkheden van alternatieven als waterstof verkennen. Ook voor het zakelijk verkeer met eigen auto's (gedeclareerde km privé auto's) voorzien we collega's in alternatieven en inspiratie middels deelname aan de fossielvrije week 2022 en het faciliteren van duurzame alternatieven als lopen, fietsen en OV middels interessante financiële regelingen.

CO₂-grafiek

2019 Kantoren

- Bestelwagen (in liters) diesel 72%
- Gedeclareerde km privé auto's 17%
- Bestelwagen (in liters) benzine 8%
- Bestelwagen (in kg) aardgas 3,3%

Bron: Milieubarometer SRO Servicecentrum B.V. - 9 november 2022

Figuur 6: Verdeling van de CO₂-uitstoot binnen het thema zakelijk verkeer.

Mobiele werktuigen

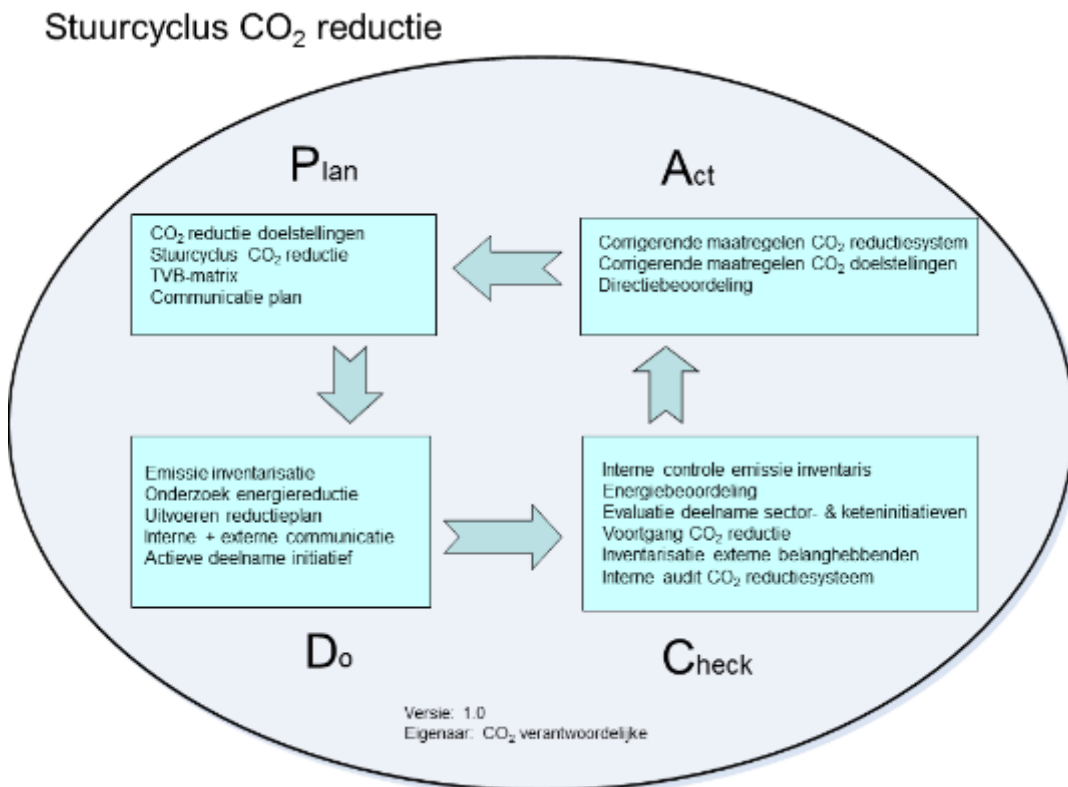
Dit betreft met name tractoren die worden gebruikt voor het groenonderhoud en onderhoud van de velden. Het verbruik wordt vooral beïnvloed door de zwaarte van de klus en het aantal draaiuren van de machines. In 2019 was de totale CO₂-uitstoot van de mobiele werktuigen 175 ton CO₂. Door de overstap naar blauwe diesel in 2021 was die impact tijdens de certificering al verlaagd naar 125 ton CO₂. Kansen voor verdere verbetering liggen in de aanschaf van nieuw materieel en bewustwording (het nieuwe rijden). We verwachten dat de uitstoot voor mobiele werktuigen in de toekomst geleidelijk zal dalen, maar zeer onvoorspelbaar zal zijn, vanwege de verschillende typen klussen.

4 ENERGIE MANAGEMENT

Het CO₂-beleid kent cycli van een jaar, waarin de volgende zaken geïnventariseerd worden:

- De gegevens voor de CO₂-footprint verzameld worden;
- Beoordeeld wordt of de emissiefactoren nog actueel zijn;
- Er significante veranderingen in het bedrijf zijn welke een impact op de footprint kunnen hebben;
- Beoordeeld wordt of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege deze veranderingen nodig is;
- De voortgang van de CO₂-reductie en behalen van de doelstelling bepaald wordt.

Vervolgens wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling en maatregelen nodig is, in de vorm van het aanscherpen van de doelstelling wanneer deze (te) eenvoudig behaald wordt, of in de vorm van het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn en de doelstelling niet gehaald dreigt te worden. Hierover wordt vervolgens intern en extern gecommuniceerd. Daarnaast wordt de nuttige toepassing van het sector- of keteninitiatief in de afgelopen periode geëvalueerd. Hieronder is een zogenoemde PDCA-cyclus weergegeven, waarin de verschillende fasen van het CO₂-reductiebeleid zijn weergegeven.

Figuur 7: PDCA stuurcyclus CO₂-reductie.

4.1 PLANNING MEETMOMENTEN EMISSIES IN SCOPE 1, 2 EN ZAKELIJK VERKEER

Het energie meetplan bevat een aantal vaste onderdelen voor het up-to-date houden van het CO₂-managementsysteem. Het plan is opgezet om te zorgen dat het gehele CO₂-reductiesysteem voldoet aan de eisen van ISO 50001, ISO 14064-1 en ervoor te zorgen dat gedurende het jaar continue verbetering plaatsvindt.

De Programma Manager Duurzaamheid heeft de documentatie, welke betrekking heeft op het CO₂-beleid, in beheer. Hij draagt zorg voor de kwaliteit van de data, het juist archiveren en het versiebeheer van de documenten. Hierdoor zijn de meest actuele versies altijd beschikbaar en kunnen oudere versies eenvoudig achterhaald worden. Het beleid is om een archief aan te maken met oudere versies en deze twee jaar te bewaren. Dit geldt ook voor de website.

Voor het meten van de verschillende energiestromen is een plan opgesteld. In onderstaande tabel is te zien wanneer energiefactoren gemeten worden en door wie en waar de informatie verkregen kan worden. De wijze waarop de verbruiken worden gemeten is de meest haalbare wijze, waarbij rekening wordt gehouden met het doel waarvoor de gegevens worden verzameld en de mate van detaillering die nodig is. De verantwoordelijke persoon voor het verzamelen van de gegevens is daarom op de hoogte van de wijze waarop deze gegevens in de emissie-inventaris verwerkt worden.

Tabel 7: Meetmomenten CO₂-data.

Scope 1 emissies			
Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Gasverbruik (in m ³ aardgas)	Jaarlijks in februari/maart In Joulz zijn ook uur cijfers in te zien van de meeste locaties.	Monique de Vries	Voor het verzamelen van de verbruikscijfers zijn we voor een (klein) deel van de accommodaties nog afhankelijk van het op locaties uitlezen van gasverbruik. Data wordt daarom op dit moment nog per jaar verzameld. Zie ook overzicht accommodaties.
Brandstofverbruik zakelijke voertuigen (In liters benzine, diesel en HVO)	Jaarlijks in februari/maart	Bert van den Brom	Dit betreft de manager die inzicht heeft in deze data.
Brandstofverbruik mobiele werktuigen (In liters benzine, diesel en HVO)	Jaarlijks in februari/maart	Mark Vorsteveld (Eemland) Louis Duin (Kennemerland)	Dit betreft de bedrijfsleiders die inzicht hebben in deze data.
Scope 2 emissies			
Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Elektriciteitsverbruik gebouw (in kWh)	Jaarlijks in februari/maart In Joulz zijn ook kwartiercijfers in te zien van de meeste locaties	Monique de Vries	Voor het verzamelen van de verbruikscijfers zijn we voor een (klein) deel van de accommodaties nog afhankelijk van het op locaties uitlezen van Electra verbruik. Daarnaast is nog niet voor alle pv's productiedata beschikbaar. Alle data worden daarom op dit moment nog per jaar verzameld. Zie ook overzicht accommodaties.
Elektriciteitsverbruik auto's (in kWh)	Jaarlijks in februari/maart	Bert van den Brom	Dit betreft de manager die inzicht hebben in deze data.
Zakelijk gedeclareerde kilometers met privéauto's (in km)	Jaarlijks in februari/maart	Karla Vorst	Dit betreft de salarisadministrateur die inzicht heeft in deze data.

4.2 TVB MATRIX

Tabel 8 bevat een totaaloverzicht van de activiteiten, planning en verantwoordelijken van het CO₂-managementsysteem.

Tabel 8: Totaaloverzicht activiteiten, planning & verantwoordelijkheden.

	taak-verantwoordelijkheid- bevoegdheid	Frequentie	Programma Manager Duurzaamheid	Communicatie medewerker	Externe adviseur	Directie
Inzicht						
Verzamelen gegevens emissie inventaris	t	jaarlijks	x			
Collegiale toets op emissie inventaris	t	jaarlijks	x		x	
Toetsen & accorderen emissie inventaris	b	jaarlijks		x		
Opstellen emissie inventaris rapport	t	jaarlijks		x	x	
Evaluatie op inzicht: energie-beoordeling	t+v	jaarlijks		x	x	
Reductie						
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	t+v	jaarlijks	x	x		x
Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	t	jaarlijks	x	x		
Bepalen CO ₂ -reductiedoelstellingen	t	driejaarlijks	x	x		
Accorderen van doelstellingen	b	driejaarlijks				x
Uitvoeren maatregelen*	v	continu	x	x	x	x
Monitoring & evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	t+v	halfjaarlijks	x	x		x
Communicatie						
Aanleveren informatie nieuwsberichten	t	halfjaarlijks	x	x		
Actualiseren website	t+b	halfjaarlijks			x	
Actualiseren pagina SKAO-website	t+b	jaarlijks	x	x		
Bijhouden interne communicatie	t+b	halfjaarlijks		x	x	
Goedkeuren van interne communicatie	b	halfjaarlijks			x	
Goedkeuren van externe communicatie	b	halfjaarlijks			x	
Participatie						
Inventarisatie mogelijk relevante initiatieven	t	driejaarlijks		x		
Besluit deelname initiatieven	b	driejaarlijks				x
Deelname aan sectorinitiatieven	v	continu		x		
Overig						
Eindredactie CO ₂ -dossier	v	continu		x	x	x
Uitvoeren Interne Audit CO ₂ -reductiesysteem	t	jaarlijks			x	
Rapporteren aan directie	b	jaarlijks		x		
Besluitvorming over CO ₂ -reductiebeleid	v	jaarlijks				x
*Bij de uitvoering zijn ook nog vele andere collega's betrokken						

4.3 ENERGIEMANAGEMENT ACTIEPLAN

Deze paragraaf heeft als doel om aan te tonen dat N.V. SRO aan onderdelen uit NEN50001 voldoet. Zie onderstaand een opsomming van de eisen. Per eis is een verwijzing naar de betreffende documentatie opgenomen in tabel 8.

Tabel 9: Documentatie per eis.

NEN 50001:2018	Documenten CO ₂ -reductiesysteem
6.2 a	CO ₂ Managementplan, H4
6.2 b	Plan van Aanpak & Voortgangsrapportage(s)
6.3 a	Milieubarometer, Emissie-inventaris
6.3 b	Plan van Aanpak & Voortgangsrapportage(s)
6.3 c	Plan van Aanpak & Voortgangsrapportage(s)
6.3 d	Plan van Aanpak & Voortgangsrapportage(s)
6.3 e	Energie-audit-rapporten
6.4 a	Voortgangsrapportage(s) en milieubarometer
6.5 a	CO ₂ Managementplan, H3
6.6.	CO ₂ Managementplan, H4
9.1.1 a	CO ₂ Managementplan, H4
9.1.1 b	CO ₂ Managementplan, H4
9.1.1 c	CO ₂ Managementplan, H4
9.1.1 d	Interne audit & zelfevaluatie
9.1.1 e	Plan van Aanpak & Voortgangsrapportage(s), Directiebeoordeling CO ₂ -reductiesysteem en Interne audit
9.1.1 f	Directiebeoordeling CO ₂ -reductiesysteem
9.1.1 g	Plan van Aanpak, relatieve positie en ambitie
9.2	Interne audit
10.1	Plan van aanpak en interne audit

Eisen van NEN-EN-ISO 50001:2018

- 6.2. Energie doelstellingen, taakstellingen en actieplannen
 - a. Het aanwijzen van verantwoordelijkheden.
 - b. De middelen en het tijdsplan bepalen voor het behalen van de verschillende doelen.
- 6.3. Uitvoeren van een energie beoordeling
 - a. Het energieverbruik en de gebruikte energiefactoren moeten gebaseerd zijn op metingen of andere data.
 - b. Significant energieverbruik, in het bijzonder significante veranderingen, moeten in beeld worden gebracht.
 - c. Een inschatting maken van het verwachte energieverbruik van de komende periode.
 - d. Het identificeren van alle personen die werken voor de organisatie van wie hun acties kunnen leiden tot significante veranderingen in het energieverbruik.
 - e. Identificatie van mogelijkheden om energie te besparen en het bepalen van de prioriteiten.
- 6.4. Vaststellen van performance indicatoren voor monitoren (meten KPI's)
 - a. Beschrijven van de handelingen.
- 6.5. Opstellen van referentiekader
 - a. Basisjaar is 2019
- 6.6. Planning meetmomenten
 - 9.1.1. Monitoren, meten en analyseren
 - a. De organisatie maakt en beschrijft de bewaking en de eisen om de gestelde doelen te behalen. Er moet een energie meetplan worden geschreven en geïmplementeerd.
 - b. De organisatie moet ervoor zorgen dat het energieverbruik en bijbehorende energiefactoren op vooraf bepaalde momenten wordt gemeten en gedocumenteerd.
 - c. De organisatie moet ervoor zorgen dat juistheid en herhaalbaarheid van de meetmethode die is gebruikt past bij de taak.

- d. De organisatie moet de relatie tussen het energieverbruik en de energiefactoren aangeven. En zal op vooraf bepaalde momenten de werkelijke situatie toetsen met de verwachte situatie.
 - e. De organisatie moet alle significante afwijkingen van het verwachte energieverbruik documenteren, inclusief de mogelijke oorzaken.
 - f. De relatie tussen het energieverbruik en de energie factoren moeten op vooraf bepaald tijdstip worden beoordeeld en waar nodig aangepast.
 - g. De organisatie moet zijn energieverbruik, waar mogelijk, vergelijken met andere, gelijksoortige, organisaties.
- 9.2. Interne audit: Afwijkingen, verbeteringsacties en preventieve maatregelen.
- a. De organisatie moet afwijkingen identificeren en binnen een vooraf gestelde tijdslijn verbeteringsacties uitvoeren. De organisatie moet alle relevante documentatie bewaren rekening houdend met de wettelijke termijn.
- 10.1 Afwijkingen, correcties, corrigerende en preventieve maatregelen

5 COMMUNICATIEPLAN

In dit hoofdstuk wordt aangegeven op welke momenten er wordt gecommuniceerd over het CO₂-reductiesysteem.

5.1 DOELGROEPEN EN DOEL

Externe belanghebbenden

Hieronder worden de externe belanghebbenden opgenoemd. Dit zijn partijen die belang hebben bij reductie van energie en van de meest materiële CO₂-emissies. Tevens zijn het potentiële partners om mee samen te werken aan CO₂-reductie.

Tabel 10: Externe belanghebbenden.

Externe belanghebbenden	Belang CO ₂ -beleid en kennisniveau
Aandeelhouders	De gemeenten Amersfoort en Haarlem zijn gecertificeerd op niveau 3 van de CO ₂ -Prestatieladder.
Opdrachtgevers	De meeste opdracht gevende gemeenten zijn bewust van het thema CO ₂ en hun eigen footprint en dienen hierin ook te conformeren aan de landelijke reductie-doelstellingen.
Gebruikers van de objecten	Beschikken over weinig kennis en hebben ook weinig direct belang bij CO ₂ -beleid.
Leveranciers en samenwerkingspartners	Geen specifieke vragen over CO ₂ . Vooral prijs, kwaliteit en veiligheid krijgen veel aandacht. Kennisniveau op gebied van CO ₂ laag.
Omgeving	Geen interesse in CO ₂ -emissie. Wel in overlast en veiligheidsaspecten. Deze doelgroep is 'ver weg'.

Doelen van communicatie met externe belanghebbenden is met name informeren en gebruik in aanbestedingen.

Interne belanghebbenden

Dit zijn de medewerkers (verdeeld in meerdere groepen) en het management. Medewerkers hebben allemaal een verschillende rol (afhankelijk van hun eigen functie), en medewerking is nodig om CO₂-doelen te bereiken. Denk aan energiebesparing op de eigen werkplek, zuinig rijden en inbreng en uitvoeren van maatregelen. Het management is daarnaast ook betrokken bij de besluitvorming van de te nemen reductiemaatregelen, de voortgang van de CO₂-reductie en overige hoofdzaken van het CO₂-reductiebeleid. Doel van communicatie met interne belanghebbenden is informeren én betrokkenheid creëren.

Tabel 11: Interne belanghebbenden.

Interne belanghebbenden	Belang CO ₂ -beleid en kennisniveau
Directie/Management	Willen juist geïnformeerd worden en kunnen sturen op de juiste thema's. Zijn bepalend voor de snelheid van CO ₂ -reductie door sturing op FTE's en budgetten. Ook kunnen ze het goede voorbeeld geven.
Kantoormedewerkers	Willen op de hoogte gehouden worden. Kunnen CO ₂ -reductie op hun eigen werkplek realiseren, maar ook in contacten met klanten/leveranciers. Willen weten waar ze aan toe zijn als het gaat om plannen voor CO ₂ -besparingen op mobiliteit, want dit is voor velen een secundaire arbeidsvoorwaarde.
Buitendienst medewerkers	Hebben veelal minder interesse en vragen niet zelf om CO ₂ -informatie. Juist buitendienstmedewerkers kunnen bij klanten CO ₂ -reductie bewerkstelligen door installaties goed in te regelen. Daarnaast kunnen ze zuinig rijden en grondstoffen besparen door netjes te werken.

Project(en) met gunningvoordeel

Op dit moment heeft N.V. SRO geen projecten met gunningvoordeel. Mocht dat in de toekomst veranderen, dan betreft communicatie niet alleen het beleid van N.V. SRO als geheel, maar ook het beleid ten aanzien van projecten die aangenomen zijn met gunningvoordeel. Voor projecten met gunningvoordeel wordt specifiek gecommuniceerd over de CO₂-uitstoot van het project als ook over de doelstelling en de voortgang in CO₂reductie. Dit zal hoofdzakelijk gebeuren via de algemene communicatieberichten van het bedrijf. Waar nodig wordt dit aangevuld met communicatie via het werkoverleg van het project.

5.2 MIDDELEN

In Tabel 12 is weergegeven op welke momenten er wordt gecommuniceerd over het CO₂-reductiesysteem van N.V. SRO. Dit betreft zowel interne als externe communicatie.

Tabel 12: Interne en externe communicatiemomenten.

WAT (Boodschap)	HOE (Middelen)	DOEL-GROEP	WANNEER (Frequentie)	WAAROM (Communicatiedoelstelling)
CO ₂ -footprint en eventueel projecten met gunningvoordeel	Nieuwsbrief Stroom (Intranet)	Intern	Jaarlijks (april)	Bewustwording van de CO ₂ -footprint intern vergroten
Voortgang CO ₂ -reductiedoelstellingen en/of maatregelen voor bedrijf en eventueel projecten met gunningvoordeel	Nieuwsbrief Stroom (Intranet)	Intern	Halfjaarlijks (Bijv. april/okt.)	Bewustwording van de doelstelling en maatregelen onder medewerkers vergroten
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en projecten	Nieuwsbrief Stroom (Intranet) Look Magazine	Intern	Jaarlijks	Betrokkenheid medewerkers stimuleren en medewerkers aanzetten tot CO ₂ -reductie
CO ₂ -footprint van bedrijf	Website	Extern	Jaarlijks	Footprint zichtbaar maken voor externe partijen
Voortgang CO ₂ -reductiedoelstellingen en/of maatregelen voor bedrijf en	Website	Extern	Halfjaarlijks	Bekendheid van de doelstelling en maatregelen onder

evt. projecten met gunningvoordeel				externe partijen vergroten
Communicatieberichten over duurzame ontwikkelingen in de sector	Website Vakbladen	Extern	Ad hoc	Betrokkenheid externe belanghebbenden stimuleren
Website updaten	Website	Extern	Jaarlijks	Documenten updaten
Publicatieplicht op SKAO-website	SKAO Website	SKAO	Jaarlijks	Voldoen aan eis certificaat

5.3 WEBSITE

Op de website van N.V. SRO is een pagina ingericht over het CO₂-reductiebeleid van het bedrijf. Op deze pagina wordt de nodige informatie over het CO₂-beleid weergegeven en zijn de laatste versies van de documenten terug te vinden.

Informatie

Op de [CO₂-Prestatieladder pagina op de website](#) bevindt zich te allen tijde up-to-date informatie over:

- Het CO₂-reductiebeleid;
- [De CO₂-footprint](#) (via een link naar de Milieubarometer website);
- De CO₂-reductiedoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- De CO₂-reductiesubdoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- De CO₂-reductiemaatregelen (en de voortgang hiervan);
- Acties en initiatieven waarvan N.V. SRO deelnemer is;
- Een verwijzing naar de bedrijfspagina op de website van SKAO.

De voortgang zal beschreven worden met het publiceren van de halfjaarlijkse communicatieberichten. Om daadwerkelijk transparant te kunnen zijn over deze voortgang, zullen de communicatieberichten minimaal twee jaar op de website zichtbaar blijven.

Documenten

Op deze pagina bevinden zich te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten (te downloaden als PDF).

- Communicatiebericht (eis 3.C.1)
- Het CO₂-reductie plan van aanpak/voortgangsrapportage (eis 3.B.1 & 3.D.1)
- Het CO₂-managementplan (eis 2.C.3 & 3.B.2)
- Certificaat CO₂-Prestatieladder

Website SKAO

Op de website van SKAO bevinden zich te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten.

- Actieve deelname initiatieven (eis 3.D.1)
- Ingevulde maatregelenlijst

6 PARTICIPATIE

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. Het bedrijf dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

6.1 INVENTARISATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN

Om te bekijken welke sector- en keteninitiatieven relevant zouden kunnen zijn, is de website van de SKAO geraadpleegd (https://www.skao.nl/initiatieven_programma). Hier is een compleet overzicht van alle initiatieven en reductieprogramma's te vinden. Eventuele geschikte initiatieven zijn besproken met de projectleider en met het management.

Jaarlijks wordt er door de Programma Manager Duurzaamheid geëvalueerd of deelname aan de initiatieven nog steeds als relevant en actueel wordt gezien en/of dat er eventuele andere geschikte initiatieven van toepassing kunnen zijn.

Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm om een actieve deelname, met bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten en presentaties in de werkgroep worden gearhiveerd en dienen tegenover de auditor als bewijs van actieve deelname.

6.2 LOPENDE INITIATIEVEN

DNA (Duurzaam Netwerk Amersfoort)

Doel van DNA is bedrijven te stimuleren én te helpen bij het verduurzamen. Door kennis en informatie te delen over concrete mogelijkheden en de financiële voordelen. Focus ligt op:

- Het economisch/financieel oogpunt: investering, subsidies en terugverdientijd;
- Inrichting van het verduurzaming proces, wanneer welke partijen inschakelen om mee samen te werken: adviseurs, bouwkundige aannemers, installateurs en overheden;
- Verbeteren van de samenwerking tussen ondernemers en de gemeente;
- Inzicht krijgen in de knelpunten en vraagstukken die leven bij de ondernemers bij het verduurzamen van hun bedrijf.

Frequentie van deelname

DNA organiseert twee lunchbijeenkomsten per jaar. Tijdens deze bijeenkomsten worden er inspirerende praktijkvoorbeelden gepresenteerd en zijn er vijf tot zeven deelsessies/ronde tafel sessies. De deelsessies zijn naar keuze te volgen en bestaan bijvoorbeeld uit een informatiesessie over wet- en regelgeving en subsidies of over concrete energiebesparende maatregelen voor je bedrijfspan. Experts op het gebied van het betreffende onderwerp leiden de deelsessies.

Actieve deelname SRO

Onze actieve deelname maakt zich kenbaar met de meetings die we bijwonen, de tijd die we daarnaast investeren in het netwerk en het ter beschikking stellen van onze locaties voor één of meerdere bijeenkomsten.

Deelname kosten

Waar er vooralsnog geen directe financiële investering gevraagd wordt voor het netwerk, is er wel sprake van een tijdsinvestering. We gaan hier uit van ten minste twee themabijeenkomsten van circa drie uur plus drie uur voorbereiding en evaluatie á 80 euro per uur. Hiermee komen we op een totale deelnamekosten van 960 euro per jaar. Ook stellen we met plezier onze locaties beschikbaar voor een dergelijke bijeenkomst waarbij de bijkomende kosten hoger zullen uitvallen.

Buyer Group: Circulaire Sportaccommodaties

Deelnemers van de Buyer Group hebben baat bij concrete ondersteuning van hun projecten gericht op de realisatie van circulaire sportaccommodaties. In gezamenlijkheid willen zij kennis en kunde delen. Deelnemers willen ook kennis ontwikkelen, door gezamenlijk te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor de realisatie van hun projecten. Dat heeft geleid tot de volgende doelstelling:

Binnen de looptijd van Buyer Group wordt een community opgezet van inkopende organisaties, die in samenspraak met de markt nieuwe werkwijzen en kennisproducten opleveren om zo de realisatie van circulaire sportaccommodaties te vergemakkelijken en te bevorderen. Binnen de looptijd van de Buyer Group wordt de voorbereiding van de aanbestedingen van minimaal vier projecten ondersteund.

Afbakening

De Buyer Group richt zich op de productgroep sportaccommodaties, hieronder vallen de volgende werken:

- Sportvelden:
- Zwembaden:
- Sporthal, kleedgebouwen, clubhuizen en sportkantines.

Actieve deelname SRO

Twee medewerkers van onze afdeling Inkoop zijn actief onderdeel van de projectgroep.

Deelname kosten

Waar er vooralsnog geen directe financiële investering gevraagd wordt voor het netwerk, is er wel sprake van een tijdsinvestering. We gaan hier uit van circa drie uur per week voor 45 weken per jaar á 80 euro per uur. Hiermee komen we op een totale deelnamekosten 10.800 euro per jaar (135 uur).